

DEBRECZENI FÜGGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

EGY ÓRA . . K 20.—
NEGYED ÉVRE K 55.—
FÉL ÉVRE . . K 110.—
EGÉSZ ÉVRE . K 220.—

SZERKESZTŐSEG ES
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 49. SZ
TELEFONSZÁM: 18.

Horthy Miklós kormányzó Debrecenben

Debreczen város közönsége imponáns fénytel és szeretettel ünnepli ma az ország első emberének látogatását. Mikor ezek a sorok végig szántanak a fehér papíron, az ünneplés még javában tart, a város ünnepi arculata zászlódszobor nevel föl a tavaszi égboltozatra. Az Arany-Bika éttermeiben most hangzanak el az első pohárköszöntők, amelyekben Debreczen szeretele ősi magyar szokás szerint a fehér asztal fölött talál utat a magyar államfő nemesen dobogó szívéhez.

El nem muló, hervadhatatlanul szép emléke marad örökké ez a mai nap Debreczen lakosságának, amelynek hazafias, áldozatra és szeretetre kész lelke ujjongó örömmel kapcsolódott ma a nemzet fölött örökös gondviselés küldötté vezér megértő lelkéhez. Minden virág, minden zászló, minden nevelő arc és fölhasznált éljen és minden keskenő, amit a konvenciókon túlradó szeretet lobogtatott a kormányzó felé: elválaszthatatlan része, atomja volt annak a mámoros örömmel, amelyben Debreczen lakossága összeforrta ma Horthy Miklós lelkével.

A magyar végzet vásznán az ő markáns, nemes vonásait vetíti elénk a történetem laterna magikája. Lapokból, képekből mindannyian jól ismertük már ezt a rendkívüli arcot a magas homlok alatt a sasszemű mélyről sugárzó acélos pillantásával. Az arcképek elárulták a rendkívüli férfiút, de nem mutatták meg az embert, Debreczen lakói ma megismerték Horthy Miklós mosolyát s a saspillantású szemek, amelyek komor szemöldökrándítással uralkodtak a tenger háborgó haragján, ma szelíden és szeretettel csillogtak a drága, fehér ruhás kislányokra, akik hódotatuk virágjaival köszöntötték, az éljenzökre és mindenkire, aki kihozta az utcára magával a magyar kormányzó iránti odaadó szeretetét.

Ez a nagy nap ékesenszólo bizonyosága volt annak is, milyen nagy és lelkes az a szeretet, amely az ujjongó szervezett, de máris győzelmes erejű magyar hadsereget bálványozott

vezérével egybeforrasztja. A kormányzó fogatát két oldalt mozgó sorfalként kísérő tisztek kardja fénylő szimbóluma volt annak a rajongásnak, amellyel a nemzeti hadsereg minden egyes katonája bármely pillanatban örömmel áldozza vérét és életét hazájáért és haduráért.

Debreczen hódotatát megmutatta ma, hogy ez a város nagyságban, szeretetben és becsülésben méltó a magyar államfőhöz és nagyszerű hadseregéhez.

A fogadtatás utolsó előkészületei

Kedden a délutáni órákban már lázas gyorsasággal folytak a fogadtatás előkészületeinek befejező részletei. A városháza tanácstermében Vargha Elemér dr. tb. főjegyző vezetésével néhány városi tanácsos és jegyző állította ki a jegyeket az ünnepek és a banket résztvevői számára. Az első emelet polgármesteri szárnyát csaknem teljesen lefoglalták a kormányzóval érkező kíséret részére és névjegyekkel jelölték meg, hogy ki hol fog tartózkodni. A tanács-teremben még késő este is dolgoztak a fogadtatás előkészületein.

A vasuti állomáson ezalatt befejezték az állomási épület földszintjét.

A város közönsége is lelkes buzgalommal vett részt a földszint munkájában. Sokan már kedden este zászlókkal, szőnyegekkel és virágokkal ékesítették föl a bevonulás utvonalan álló házak ablakait és erkélyeit. Százan és százan gyönyörködtek egész este *Kontsek* Kornél női divatárú Kossuth-utcai kirakatában. A hazafias kereskedő a kormányzó látogatásának tiszteletére hófőhérselyemesokrok-ból összeállította az ősi Magyarországot csorbítottalan térképét, amelyet két eszményített női alak és a kormányzó virágkoszorús arcképe fogott körül. A nagyszámú nézőközönség lelkes tetszéssel honorálta a haza területi épségéhez való törhetetlen ragaszkodásnak ezt a villanyfényben ragyogó, ötletes szimbólumát.

Fáklyásmenet és zenés takarodó

Este hét órakor már szokatlanul nagy közönség tolongott a főútvonalakon, mert a hírlapok révén mindenki tudta, hogy a katonaság zenés takarodót rendez. Kevéssel a katonazenekar kivonulása előtt az iskolás ifjúság fáklyásmenete járta be a várost, a kormányzót éltelve. A Piac-utca valósággal fekete volt a rengeteg embertől, akik a katonazenét várták. Voltak, akik otthagyták a színházi előadást és kimentek az utcára, hogy a zenekar fölvonulását végignézzék.

Kilenc órakor a Péterfia-utca felől fölűntek a színes lampionok, amelyek magas póznákon lengedezve kísérték a zenekar útját. A tömeg futva, tolongva kísérte a tovahaladó zenekart, miközben a levegőt megtöltötték és remegésbe hozták a *Himnusz* méltóságos hullámai. Még tíz órakor is fölhangzott messziről a zene s csak tízenegy óra után kezdtek elnéptelenedni az utcák.

Ma reggel

A zenés ébresztő már talpon találta a város közönségét. Ünnepi öltözetű emberek siettek mindenfelé. A reggel borosan, felhősen ébredt, de nyolc óra felé kivillant a nap s fénytel és derűvel hintette tele egyszerre az ünneplő várost.

A Kossuth-szobor előtt már teljesen készen állott az örökzöldből font sátor, amely a tábori miséhez előkészített oltár fölé borult. A sátor előtt szőnyegekkel takart emelvény a kormányzó részére. Innen fogja végighallgatni a tábori misét és a beszédekét. Az ünnepegyen résztvevők számára fönntartott terület kifeszített kötéllel kerítették el a tüzőtök. Félnyolckor a rendőrség elzárta a bevonulás utvonalaát. Egymásután vonultak ki az állomásra a lovasendőrök és a lovasrendőrök, akiknek ragyogó egyenruháját és pompás lovait ezuttal is megbámulták.

Ezután páros sorokban, zászló alatt vonultak ki az állomásra a fehérbe és magyar ruhába öltözött tanulólányok, akik az állomáskijáró előtt fogadták a

kormányzót. Kétoldalt a gyalogjárón az iskolák ifjúsága állott sorfalat. Az állomási épület előtti térségen ezalatt egymásután gyülekeztek a fogadtatáson résztvevők. Ekkorra már az egész utvonat végig megtelt nézőközönséggel. Az ünnepi dísztel ékesített házak ablakai-ban és erkélyein egymás mellett szorongó fejek koszorúira tűzött a tavaszi nap.

Megkapóan szép látványt nyújtott a kormányzó bevonulását váró Piac-utca, minden szónál ékesebben revelálva azt a hájártalan szeretetet és lelkesedést, amellyel Debreczen közönsége a nemzet választott vezérének látogatását fogadta. A kormányzót hozó különvonat még nem futott be az állomásra, mikor az utvonat el nem zárt része már teljesen megtelt várakozókkal. Mindenki kint volt az utcákon, senki sem akarta elmulasztani, hogy egy lelkes és szeretetteljes éljennel üdvözölje a kormányzót.

Az állomás előtt

Valamivel háromnegyed kilenc óra előtt érkeztek meg fogatokon a megyei, a törvényhatóság tagjai *Szomjas* főispán, kormánybiztos vezetésével. A polgármester a város ötfogatán jött. Ragyogó díszmagyarokkal telt meg az állomáselőtti tér, szinte szikrázott a nap a forgókon, boglárokon és a borsonymenték aranyos gombjain. A váróterem padlózatát, ahol a kormányzónak végig kellett haladnia, szőnyegekkel borították. A kijárát előtt díszes dobogót állítottak föl, ahonnan a polgármester üdvözlő beszédét hallgatta végig a magas vendég.

Az utolsó percekben *Rostás* főkapitány kocsin bejárta az egész vonalat, hogy az intézkedések végrehajtását ellenőrizze.

A vasuti állomáson

Háromnegyed kilenc órakor állottak fel a hatalmas perronon a vonat érkezését váró katonai és polgári személyek a fogadáshoz. A perron jobbszárnyán állott *Rubint* ezredes, a katonai körletparancsnok helyettese segédtisztjével, *Spanner* vezérkari századossal, *Lehár* Antal báró

ezredes *Kosztorus* vezérkari őrnaggyal, *Szentgyörgyi* Lajos ezredes hajdumegyei katonai parancsnok, *Nagy* Vilmos alezredes, esendőrkerületi parancsnok, *Szentgály* István százados, pályaudvarparancsnok.

A katonai előkelőségek csoportjától hat lépésre ballra állott a vasi ezred zenekara, a zenekartól ballra a diszszázad, melyet *Szill* Ede százados vezényelt.

A diszszázad balszárnyán állott *Szomjas* Gusztáv kormánybiztos-főispán, *Rostás* István rendőrfőkapitány, *Schindler* Vilmos máv. üzletvezető és az üzletvezetőség vezető tisztviselői.

Kilenc óra előtt öt perccel ágyulóvések jelezték a kormányzó különvonatának közeledését. A diszszázad vigyázásba merevedett, a kürtös a diszjelet fújta és pontban 9 órakor méltóságteljes lassusággal begördült a kormányzó külön vonata.

A különvonat hatalmas Pacific-mozdonya elől magyar koronával, bordáin fényóágakkal volt díszítve. Maga a különvonat öt díszes termeskocsiból, egy szalonkocsiból és egy elsőosztályú kocsiból állott; a vonatot *Géhl* főfelügyelő és *Mikecz* máv. mérnök vezette.

A kormányzó megérkezik.

Ahogy a vonat megállott, — a kormányzó termes kocsija pontosan a katonai méltóságok csoportja előtt — a diszruhás kalauz felnyitotta a termeskocsi ajtaját és kilépett *Horthy* Miklós kormányzó.

Admirális egyszerű fekete ruhában, mellén összes kiltüntetése, kemény vonásain az öröm szelíd mosolya, — a kormányzó megáll kocsija előtt és várja, míg kísérete mögéje gyülekezik.

A kormányzóval egy kocsiban utazott *Hegedüs* Pál tábornok, körletparancsnok, aki tegnap este sinauton ment a kormányzó elé és *Magasházy* százados parancsértiszt; a különvonat többi utasai a következők voltak:

A kormányzó szűkebb kísérete: *Soós* Károly tábornok, honvédelmi miniszter, *Hazdy* Kálmán sorhajóhadnagy szárnysegéd, *Koós* Miklós százados szárnysegéd, *Panos* Alajos vezérkari ezredes, a vezérkari főnök helyettese, segédtsíztje, *Rauzenburger* Jenő vezérkari százados parancsértisztje, gróf *Teleki* Sándor százados, a kormányzó katonai irodájából, dr. *Beleznay* Andor kormánybiztos, a kabinetiroda főnökhelyettese, *Nagy* Lehel százados, testőrpáncsnok-helyettes, *Miltepacher* Gusztáv t. százados, máv. főellenőr, utimarsall, *Gálócsy* Zsigmond főhadnagy, sajtóreferens, *Temesváry* László főhadnagy, fényképészeti referens.

A különvonaton utazott még: gróf *Ráday* Gedeon pestmegyei kormánybiztos, *Horthy* István

tábornok, a kormányzó testvérébátyja, *Lippich* István, Jász-nagy-kunszolnokmegye kormánybiztos, *Ruttkay* Gábor százados, *Inczé* Károly vezérkari őrnagy, a debreceni kerület vezérkari főnöke, *Tagányi* Zoltán százados, a honvédelmi minisztérium 6-ik osztályából, *Tasnádi-Szűcs* András máv. kormánybiztos-helyettes, *Horánszky* Gyula máv. elnökgazgató és *Gömbös* Gyula százados, a Move elnöke.

A fogadás

A kíséret a kormányzó háta mögé sorakozott és a kormányzó megindult a várakozó katonai méltóságok csoportja felé. A katonazenekar rázendített a *Himnusz*-ra, *Rubint* ezredes kemény hangon jelentést tesz, a kormányzó már a diszszázad előtt halad, mely mint érefal áll keményen, mozdulatlantul. A diszszázad balszárnyán áll *Szomjas* Gusztáv kormánybiztos-főispán ragyogó díszmagyarban. A kormányzó megáll a főispán előtt, aki messzececsengő hangon üdvözli Magyarországi kormányzóját:

Főméltóságú Uram!

Hajdumegye és Debrecen sz. kir. város szinmagyar polgársága nevében van szerencsém hódolatteljesen üdvözölni. A bolsevisták által lelkiileg, a románok által anyagilag kifosztott lakosság bizakodó reménységgel és a legmelegebb vendégszeretettel várja Főméltóságodat, mint akinek hatalmas egyénisége már pusztá megjelentésével is lelkesedést fakaszt. Isten hozta Főméltóságodat! Isten áldja minden lépését!

A kormányzó az üdvözlésre így válaszolt:

— Az üdvözlést szépen köszönöm. Nagy örömmel jöttem Debreczenbe, amely városához gyermekkorom kedves emlékei fűznek.

A kormányzó azután kezét fogott a főispánnal és *Rostás* István rendőrfőkapitány jelentkezését fogadta.

— Rend van a városban? — kérdezte a kormányzó.

— A legteljesebb rend, — felelte a főkapitány.

Majd a máv. üzletvezetőség küldöttségével fogott kezét a kormányzó és a pazarul, pálmákkal, szobrokkal és *Horthy*-plakátokkal feldíszített I. osztályú váróterem felé indult. A váróterem előtt hatalmas perzsaszőnyeg volt leterítve, végig a várótermen át, ki a Petőfi-téri emelvényig piros szegélyű világos barna szőnyeg húzódott.

A Petőfi-téren

A szőnyeg alacsony, széles emelvényre vezetett, amelyet perzsaszőnyeg takart s amelyen Debreczen város tanácsa, élén *Márk* Endre udvari tanácsos polgármester és Hajdumegye tisztikara, élén *Pákozdy* Sándor alispán helyezkedett el. A város és a megye képviselői gyönyörű díszmagyarokban pompáztak.

Az emelvény és a kijárat között a Dóczy-intézet magyar-ruhás leánynövendékei állottak tündéri sorfalat *Tóth* Etelka

tanárnő és *Pap* Ferenc dr. tanár vezetésével.

Az ajtóban megjelenik a kormányzó hatalmas alakja, *Tóth* Andrea magyarruhás alakja ebben eléje és gyönyörű csokrot nyújt át.

Szíves mosollyal arcán veszi át a kormányzó a meghatott leánykától a csokrot és az emelvény felé siet. *Szomjas* Gusztáv főispán rendre bemutatja először a város, majd a megye képviselőit, akikkel a kormányzó barátságosan kezelt szorít.

A bevonulás

A bemutatás után Debreczen város ötfogatúra száll a kormányzó, a bakon a hajduör-mester viszi a város zászlóját, a kormánybiztos balján *Szomjas* Gusztáv kormánybiztos-főispán ül.

A kíséret tagjai és a fogadásra megjelent katonai és polgári személyek elhelyezkednek a várakozó 35 kocsin és a menet megindul a Petőfi-térről a város felé.

Elöl ment *Rostás* István rendőrfőkapitány kocsija, utána egy szakasz díszbeöltözött lovasrendőr. Következett *Hegedüs* Pál tábornok segédtsíztjével. Ezután haladt a kormányzó ötös fogata, utána a kíséret végtelen kocsisora. A kormányzó fogatát kivont kardos tisztek sorfala veszi körül és halad lépésben a kocsin mellett. A sorfal állandóan a kormányzó körül van az ünnepek egész folyamán.

Lépésben haladt a menet a kordon és az iskolák növendékeinek sorfala között. A Hunyadi-utca sarkán felharsan az éljen s ahogy a menet halad befelé, terjed, szélesedik, erősbödik az eljenzés, a Piac-utca torlatánál már orkánná dagad, a virágokkal, zászlókkal díszített házak tetején állnak az emberek, a szőnyegekkel díszes erkélyek és ablakok feketéllenek az ünneplő sokaságtól, a kordon mögött is az ünneplők tizezrei szoronganak s a polgári rend fekete tömege fölött mint az öröm fehér felhői repkednek a zsebkendők, amelyeket a kormányzó felé lobogtat a lelkes sokaság.

Gyalog a Nagytemplomig

A Kossuth-utca sarkán megáll az ötös fogat, nyomában az egész kocsisor, a kormányzó kiszáll és elvonul a felállított debreceni helyőrség előtt. A gyalogság áll elől, utánuk a huszárok, majd a tüzérek, a városházától a Nagytemplomig húzódik az éregyűrű, feszes vigyázz-állásban a gyalogság, mozdulatlan délceg paripákon a huszárok, nehéz ágyuik mellett a tüzérek.

A magyar katonák példás fegyelmét, daliás keménységét, rendjét és erejét mutatták a felállított csapatok, vezényszavak patlottak a levegőben s a kormányzó büszke örömmel üdvözölte a hadsereget, amelyet a semminél is kevesebből az ő vasenergiája és lángoló hazaszeretete teremtet.

A Nagytemplomban

A szemle után a kormányzó és kísérete felhaladt a Nagytemplom lépcsőin. A templom főbejáratánál *Baltazar* Dezső püspök és *Degenfeld* József gróf főgondnok várta. Kíséretükben vonult be az orgona zugása közben *Horthy* Miklós kormányzó, a magyar református egyház nagy fia, az ősi templomba és a szószék előtt állott meg.

Közének után megjelent a szószékben *Baltazar* Dezső dr. püspök; megindító, szívekhez szóló, mindenkit mélyen megrendítő gyönyörű imát mondott és Isten áldását kérte a kormányzóra.

Ima után újból közének következett, majd a kormányzó, most már a püspök kíséretében, a főajtón át kivonult a templomból a Kossuth-szobor elé.

Tedeum

A Kossuth-szobor mellett díszsátor áll a tábori mise számára. A sátrat fényóágakból a vasi ezred utászai készítették.

A kormányzó a sátor előtt elhelyezett kis emelvényen áll egyedül. Hatalmas alakja így messze kimagaslik s a kordon mögött nyugodt embersokaság szabadon láthatja energikus, büszke fejét.

Lindenberger János dr. prépost-plébános, püspöki helynök fényes segédlettel celebrálta a hálaadó misét. Mise alatt a sátor mögött elhelyezett templomi vegyeskar gyönyörű egyházi énekeket adott elő.

A zászló átadása

A debreceni gazdák zászlója a misésátor előtt álló asztalon fekszik. Az asztaltól jobbra az entente-missziók debreceni képviselői állnak, élükön Sir *Edmond Rossiter* angol tábornok. Mellettük *Baltazar* Dezső püspök, *Márk* Endre polgármester és az egyházak lelkesei.

A Te deum után a kormányzó a zászló felé fordul. *Márk* Endre polgármester előlép és a zászlót átadja a háziezrednek a következő nagyhatású beszéd kíséretében:

Igen tisztelt ünneplő közönség!

Azt a rendkívüli kedvező alkalmat, amelyet kormányzónk Ó Főméltóságának városunkban történt magas látogatása nyújtott, fölhasználjuk arra, hogy a város háziezredének szánt és e célból elkészített zászlónkat ezennel átnyújtsuk.

Ez a zászló, amelyet debreceni előkelő polgárok nagy örömmel készítettek a debreceni háziezrednek, minden vonatkozásában hazafias, magyaros és amellet debreceni kifejezést nyer rajta a magyar nemzeti lélek törhetlen jelvénye, egyik oldalán a magyar korona, másik oldalán büszkélkedik Debreczen város címere, bárányos, keresztet zászlóval. A debreceni háziezrednek átadom Debreczen város nevében e zászlót e jelszóval:

„Fel a zászlót, fel magasra!
Egész világ hadt láthassa!”
e szent szóval:
Szabadság! Előre!

Az átadó beszéd után *Baltazar* Dezső püspök mond áldást a zászlóra:

— Zászló, téged ember nem szentelhet fel, csakis az Isten.

Bardách Dezső

gyógyszertára a „Nap”-hoz
Debreczen, Ferencz József-ut 1. sz.

Alapítatott 1920.

Az összes gyógyszerek, kötszerek, gyógyszerkülönlegességek, vegyszerek, kül- és belföldi gyógyszerkülönlegességek s cosmetikai cikkek teljesen felszerelt legnagyobb raktára.

Vezess a sereg élén, szárnyadon a bárány, a Krisztus, aki egyedül szent és akin kívül te-reintett ember üdvösségünk forrása nem volt és nincs! Rajtad Magyarország címere, az egységes Magyarországé, amellyel sem megkisebbiteni, sem megpótolni nem lehet! A sereg, amelynek élén lobogsz, legyen büszke rád! Esküdjék fel rád és kövesse a te dicsőségét! Győzelmek magaslatán hirdesd Debreczen hírnevét szerte a világnak, erényeit, a magyar haza dicsőségét és a mi Urunk Jézus Krisztus elpusztíthatatlan királyságát, öröklőn örökké, ámen!

Lindenberger János dr. püspöki helynök, prépost plébános mondott azután áldást a zászlóra:

— Kedves zászló, hír és dicsőség kövessen és az Isten áldása legyen mindazokon, akik a magyar hazáért egykoron alattad küzdeni fognak!

Materny Lajos főesperes az evangélikus egyház nevében áldotta meg a zászlót, majd Baumgarten tábortábori lelkész mondott gyűjtő hatása rövid beszédet.

Most Holéczy János alezredes, a háziezred parancsnoka lép a zászlóhoz és lendületes, megragadó beszéd kíséretében veszi át a fehér selyem lobogót:

— A debreczeni ezred nevében köszönettel vettem át e kedves ajándékot. Magyar gazdák, ma egy szent dobbanásban dobban össze a szívünk, a tietek és a magyar nemzeti hadseregé! Kézfogónk van ma és jegykendőnk ez a zászló! . . . Holtomiglan, holtodiglan . . . S te szent jelvény, légy örök tanuja e frigynek! Ime, előttem fog kezét a magyar föld és a magyar kard, szent esküvessel, hogy kalászos rónáinkon nem arat többé idegen, hogy a pacsírták fészket nem fosztja ki többé az ölyv! Szállj magasan, mint a sas, mint a turul, emeld fel méltósággal fejedet, mint sebzett oroszlan és kiáltsd a világ négy sarka felé: Ne hántsát a magyart!

Frenetikus eljenzés harsant fel a gyönyörű beszéd után, a zászlót meghajtották a kormányzó előtt, aki emelvényéről meglátva nézte végig a zászlóátadás felemelő jelenetét.

A csapatok diszmenete

A zászló átadása után a kormányzó elé lépett Fráter Erzsébet a nőegylet elnöknője és a debreczeni nők nevében hatalmas sárgarózsá-csokrot nyújtott át a kormányzónak.

Ezután Horthy Miklós kormányzó lépett az emelvényről és Soós Károly honvédelmi miniszter és Hegedüs Pál tábornok kíséretében az uttest szélén állott fel, hogy a csapatok elvonulását megszemlélje.

Mialatt a csapatok a Péterfi-utcán a diszmenethez rendezkedtek, a kormányzó magához kérte Sir Edmond Ronsider tábornokot és az entente-missziók tagjait és angolul, franciául és olaszul beszélgetett velük a nagyszerű ünnepségről, amelynek spontán melegsége és lelkesége jólesően lepte meg az entente képviselőit.

Most a nagytemplom előtt felharsan a katonazene és megindul a diszmenet. A zenekar a kormányzóval szemben áll fel az uttest másik oldalán.

A csapatok élén Klein László ezredes, a volt 39-es debreceni gyalogezerd parancsnoka halad. Utána csodálatos rendben, kemény diszmenetben a roham-sisakos vasi ezred, Debreczen felszabadítója. Most a háziezred törzse menetel, élén Lépez őrnagy, majd kakastollas esendőrök marcona szakasza, utánuk táncoló paripákon a huszárság és végül az ágyúk hosszú sora. Kemény magyar arcok hosszú sora vonul el a kormányzó előtt, minden arcon elszántság, minden szemben rajongó szeretet a kormányzó iránt, kemény léptük alatt megdobbann a föld, paripáik táncos lába vígan lejt a katonazenére, ágyúik kereké keményen dübörög, a kormányzó büszkén, az entente katonái elismerő jóindulattal, Debreczen népe határtalan, mámoros lelkesedéssel kíséri figyelemmel, mint vonul el hadura előtt a nemzeti hadsereg, jobb jövőnk biztos záloga.

Küldöttségek a kormányzó előtt

Diszszemle után a kormányzó az entente-missziók, a kíséret és a városi tanács tagjainak kíséretében a tisztí sorfal között a városházára ment, ahol Márk Endre polgármester bevezette a számára a polgármesteri hivatal szobáiban berendezett lakosztályába.

A kormányzó innen a földszített közgyűlési terembe ment, ahol a helyőrség tisztikara tisztelettel előtte Hegedüs Pál tábornok vezetésével. A kormányzó barátságosan elbeszélgetett a magasabb rangú tisztekkel.

Ezalatt az udvaron gyülekeztek a küldöttségek, amelyek a kormányzó elé való bocsáttatásra vártak. A városháza előcsarnoka és folyosói tömve voltak a várakozók diszruhás és egyenruhás tömegével. Körülbelül negyedóránig időztek a tiszték a teremben, aztán a kormányzó tíz percig pihent, miközben Soós tábornok, honvédelmi miniszterrel beszélgetett.

A tíz perc letelte után Magasházy százados, első szárnysegéd kijött a teremből és fölszólította a ref. egyházkerület ott várakozó küldöttségét, hogy járuljanak a kormányzó elé. A küldöttség nevében Ballazár Dezső püspök a következő szavakat intézte a kormányzóhoz:

Főméltósága Kormányzó Úr!

A tisztántuli református egyházkerület, a debreczeni református egyház és a kollégium együttes küldöttsége áll Főméltóságod előtt. Öröm, hála és reménység érzéseivel telve lelkünk. Örömrünk, hogy Főméltóságod nemcsak mint magyar, de mint református hívő is testvérünk. Egyházkerületünk tagja, kollégiumunk növendéke, kit kegyelettel övezett apának és megdicsőült hős testvérnek kötelező emlékei hívnak közénk örökségül jutott szent szolgálatra.

Hálánk lelki díszével övezzük körül Főméltóságodat, mert első volt, aki az országos zűrzavar felett világosság, erő és rend jegyeivel megjelent s a haldokló nemzetbe feltámadást lehel.

Kezdeményező erejének nagyságához fűzzük a reményt, hogy jó a

sikeres folytatás és eredményes vég, amikor a forradalmas állapotok folytonos kínjai után, történelmi alkotmányunk sáncaiba igazság és bölcsesség, szeretet és békeesség áldásával, visszavezérli a szerencsétlen nemzetet.

A magyar református egyház nemzeti tisztaságának, alkotmányos hűségének, hite szilárdságának hármass erejével áll Főméltóságod mellett, imádkozva áldott életéért, dolgozva, áldozva, küzdve és ha kell, szenvedve is kitűzött céljait.

Debreczeni látogatása emlékéül fogadja el tőlünk ezt a régi bibliát. Debreczen város nyomatta 1718-ban. Bujdosott ez a könyv. Volt máglyán is. Megszabadult. A Főméltóságod nagy magyar vezér elődei: Bethlen Gábor, I. Rákóczy György sohase jártak biblia nélkül. Az Isten igéje volt az utjokon. Legyen az a Főméltóságodé is, hogy ennek az igének minden áldása teljesejék meg életében. Bujdosásából térítsa haza a magyar szerencsét, a máglyáról oldozza fel a halálra ítélt nemzetet, szabadítsa ki a börtönének írtózatából a bűneiért bűnhődő hazát. Legyen Kormányzó Úrnak oltalma és vezére az Isten!

A püspök ezután átnyújtotta a sok viszontagságot látott, régi bibliát, amelyet Cstpkés György debreceni kollégiumi tanár fordított 1685-ben és a város költéségén nyomatták Utrechtben. A biblia első, tiszta oldalát Degenfeld József gróf egyházkerületi főgondnok és Ballazár püspök aláírásával a következő ajánlás disziti:

A debreceni kollégium ajándéka egykori növendékének, nagybátyai Horthy Miklós kormányzónak.

Aranyunk és ezüstünk ninesen, hanem azt adjuk helyette, amiben élet van Jézus által.

Debreczen, 1920. április 14-én.

A kormányzó meglátottan vette át a kollégium ajándékát és meleg szavakban mondott köszönetet:

— A tisztántuli református egyházkerület, a debreceni református egyház és a kollégium együttes küldöttségének üdvözlését melegen köszönöm és szívem mélyéből viszonzom. Nemcsak mint egyházunk tagja áll fenn közöttünk egy szorosabb lelki kapcsolat, de láthatatlan szálaival idelfűznek ifjuságom emlékei és eszalodom számos tradíciója is. Mintegy visszatükröződését látom belső lelki érzelmeimnek ebben a lelkes fogadtatásban és a rokonszeny ama számos megnyilvánulásában, amelyeket már ittlétem rövid ideje óta is oly örömmel tapasztalok. De különösen örömmel tölt el az imént halott kijelentés, hogy nehéz feladatunk teljesítésénél a magyar református egyházat oldalomon találom. Ez az ígéret értékes támogatást jelent, mert jelenti biztositékát a hazafias keresztény egyházak további testvéries együttműködésének is, amire az erők egyesítése és így a biztos siker szempontjából a legnagyobb súlyt helyezem. Ne engedjünk többé a destruktív elemek szétbontó kézközeinek és a testvéri kézszorításban egyesült kezek maradjanak így elválaszthatatlanul örökre. A most átnyújtott öreg biblia, amelyért fogadja az egyház hála köszönetemmel, emlékeztetni fog ígéretükre és az Önök körében ma eltöltött felejthetetlen órákra.

A róm. kath. egyház küldöttségének nevében a küldöttség

vezetője, Lindenberger János dr. prépost üdvözölte a kormányzót:

Főméltósága Kormányzó Úr!

A debreczeni róm. kath. egyház képviselőiben hódoló tisztelettel üdvözöljük Főméltóságodat. Mi a gondviselő Uristen emberét látjuk Főméltóságod fenkölt személyében s a nagy Hunyady János nemzetmentő és országsszervező munkája jut eszünkbe. Most, amidőn Főméltóságodat szerény körünkben üdvözölhetjük, azt kívánjuk a jóságos Istentől, hogy munkája legyen áldott, legyen fogatos, mint az övé volt. Aldja Isten és tartsa meg Főméltóságodat!

A kormányzó örömmel fogadta az üdvözlést és így felelt:

Szívvel köszönöm Főtisztelendő Prépost úrnak a róm. kath. egyház nevében hoztam intézett üdvözlő szavait, a működésekre kéro fohaszat. Az ország konszolidására irányuló feladatunk sikeres megoldása végett számítok hazafias egyházaink támogatására is, melylyel a szent cél érdekében testvéri szeretettel egymás iránt egyesítsék erőiket.

Az evangélikus egyház küldöttségének tisztelegése után Materny Lajos főesperes beszédére a kormányzó a következő szavakkal válaszolt:

— Jól esik hallanom a hithez és a hazához való szilárd ragaszkodásuk biztosítását. E kettőben látom én a védelmet a közelmúlt szomorú eltelvényeisével szemben, melyek hazánkat az örvény szélére sodorták. Ennek a két eszménynek ápolása elsősorban az egyházak feladata és az elhangzott hazafias kijelentések megnyugtattak, hogy e tekintetben is számíthatunk egyházunk lelkes közreműködésére. Szívvel köszönöm Nagyságod üdvözlő szavait.

Ezután a görög kath. egyház küldöttségét vezelt a kormányzó elé Papp Gyula lelkész, akinek beszédére a kormányzó ezeket mondta:

Főtisztelendő Ur! Köszönöm szíves megjelenésüket. Igaz örömmel hallgattam a magyar hazához való szilárd ragaszkodásukat és legyenek meggyőződve, hogy amíg egy uton haladunk, egyházuok legteljesebb oltalmamra számíthat.

A városi tanácsot Márk Endre udvari tanácsos polgármester mutatta be a kormányzónak szép beszéd kíséretében:

Főméltósága magyar Kormányzó Úr!

Debreczen város tanácsát van szerencsém mely tisztelettel bemutatni Kormányzó arunknak.

Kormányzói hatalmának a magyar nemzet bizodalmasból történelmi foglalkása alkalmával kegyes volt a magyar nemzethez egy szótatot intézni. E szótatnak minden betűje és minden szava mindnyájunk szívéből kelt és mindnyájunknak böles tanácsokat ad. Az abban lefektetett irányelveknek minden jó magyar lelkében meg kell érlelődniök. Egységül ezek által várhatjuk nemzeti életünk jobb jövőjét. Ezeketől eltérve, nemzetünk fokozatos lerombolásához jutunk.

Mi ezen szótat alapján mindenkiben megállunk. Ezek mellett törhetetlenül ki is tartunk.

Hálásan köszönjük meg, hogy kormányzasi nehézk munkái között, városunk meghívását kegyesen elfogadva, kiváló kísérvével együtt magas látogatásával kitüntetni kegyes volt.

Sokáig éljen a Főkormányzó ur!

A lelkes eljenzés lecsillapodása után a kormányzó rend-

kívül meleg szavakban fejezte ki köszönését:

Készséggel tettem eleget szíves meghívásuknak, hogy egy napot Debreczen városának szenteljek. Készséggel is siettem ide, hogy a várost az ellenség távozása után viszontláthassam. Sajnálattal tölt el, hogy a mostoha sors a hajdaság ősi fészket sem kímélte a belső és külső ellenség pusztításaitól. Hála azonnán a mindenhatónak, a külső ellenség végre elhagyta e békés falakat, a belsőt pedig eltiporhattuk. Most azután álljunk talpra, lássunk a munkához és ha Önök Uraim, mint Méltóságod biztosított, a nemzethez intézett szöveget szívesen zárjuk, bizton hiszem, sikerül egy jobb jövő alapjait leraknunk. Melegen köszönöm szíves üdvözlésüket.

Hajdúvármegye tisztikarát Pákozdy alispán vezette a kormányzó elé, akit a következő beszéddel üdvözölt:

Főméltóságú Kormányzó Úr!

Annak a mérhetetlen örömmel és megtiszteltetéssel, amely Debreczen városának osztályrészül jutott akkor, amikor Főméltóságod ezt az ősi várost legmagasabb látogatásával kitüntetni méltóztatott, székhelye révén Hajdúvármegye is szerencsés részesevé lett.

A legalázatosabb tisztelettel kérem kegyes engedelmét arra, hogy ennek a színtiszta magyar vármegye közönségének és tisztviselő karának nevében mélyes tiszteletünk, tőbbszörösen ragaszkodásunk, rajongó szeretetünk teljességével, soha el nem múló hálánk és köszönetünk igaz érzelmével üdvözöljem Főméltóságodat, Főméltóságod legmagasabb személyében a nemzeti hadsereg megteremtőjét, Honunk áldott megmen-tőjét.

Azok a mérhetlen pusztulást okozott fájdalmasan szomorú események, amelyeket 1918 október 31-ike óta 1920 március hó 11-éig átéltünk és elszenvedtünk, megacélozták idegeinket s ezekből a szenvedésekből elhálványodott nemzeti öntudatunk megfeszítva, feljódva sarjadzott ki, ismét bátrak, erősek és elszántak, ismét magyarok lettünk, készen állunk mindnyájan életünkkel és vérünkkel, minden javainkkal a Hazánkért, imádkozva Hazánkért.

Rendelkezzék Főméltóságod ve-lünk.

Az Isten hozta, az Isten áldja, az Isten tartsa meg Főméltóságodat. Úgy legyen.

A nagyhatású beszédre a kormányzó így válaszolt:

Szívből köszönöm Alispán Úrnak Hajdúvármegye közönsége és tisztviselő kara nevében tolmácsolott üdvözlését. Mai látogatásom nemcsak Debreczen városának, hanem Hajdúvármegye ősi székhelyén magának a vármegyének is szól, melynek derék magyar népét ifjúságom óta szeretem és becsülöm. Meg vagyok győződve róla, hogy átélte szenvedéseink nélkül is a haza mindenkor számíthat a hajduk hűségére és önfeláldozására és éppen azért bízom benne, hogy most, midőn a termelő munkától várja nemzetünk újjászülését, ebből a munkából a vármegye földműves lakossága fokozott buzgalommal fogja kivenni részét.

A megyei tisztikar után az egyetemi tanács mutatta be hódolatát, amelynek nevében Csánki Benjámin helyettes rektor beszélt:

A debreczeni tudományegyetem mély hódolattal eltelve ad hálát a Mindenható Istennek, midőn egyetemünk székhelyét az ellenséges csapatoktól megszabadította és a magyar nemzeti hadsereget ide bevezette;

üdvözli Főméltóságodat, akit Isten kegyelme és a nemzetgyűlés választása a legmagasabb polcra emelt. Országunk mostani helyzete a legnagyobb államférfiúi képességeket is próbára teszi. Abból a labirintusból, amelyben nemzetünk van, egyedül az a hit vezethet ki, hogy az isteni jóakarat feltétlen hatalmának művei azok az akadályok is, amelyekre lép-ten-nyomon rábukkanunk. Isten és a hazaszeretlet inspirálni fogja Kormányzó urat és az akadályok ösztönző erőkké válnak, mert azokból is Isten szava szól, aki az egyedül lehetséges uton akar minket a szabadságra elvezetni. Isten adjon továbbra is erőt és hosszú életet Kormányzó Úrnak hazánk és alkotmányunk megmentésére. Kérem a Mindenhatót, hogy Főméltóságod dicsőült édes atyjának, a hevesnagykunsági egyházmegye egykori gondnokának, Horthy Istvánnak, ugyiszintén ama gondnoki széken utódának, a hősi halált halt Horthy Szabolcsnak szeretett és áldott emlékezte legyen összekötő kapocs a Kormányzó ur szíve, egyetemünk és tudományunk között.

A kormányzó válasza így hangzott:

Egy szomorú hur rezdült meg szívemben azok drága emlékének felújításával, akik — igaz van nagytiszteletű rektorhelyettes ur — engem valóban a legmelegebb érzelmeikkel fűznek e tudományos intézethez. Biztosítom Önöket Uraim, hogy e vonzalmat, amelyet mintegy örökségemül tekintek, szívembe zárom örökre. De nemcsak ez a momentum az, amely intézetünk érdekeinek szívesen viselésére készítek, hanem az a kulturális feladat is, amelyet a debreceni egyetem betölteni hivatva van. A legmagyarabb vidékek egyikén a hit erősítése, a tudományok mélyítése és ezek mellett a hazaszeretlet ápolása az a cél, melyet ha e főiskola híven szolgál, a haza üdvére cselekszik, mert olyan polgárokat nevel, kiknek lelke nem fogékony többé a nemzetrontó förekvesek káros behatásaira: Melegen köszönöm, Uraim szíves üdvözlésüket.

Az igazságügyi hatóságok képviselőinek küldöttsége által elmondott beszédre a kormányzó ezt válaszolta:

Örömmel látom magam előtt igazságügyi szervezetünk debreceni képviselőit, akiknek feladata ma kétszeresen fontos. A felelőtlen gonosz elemek felborították hazánkban a jogrendet s ezzel államéletünket alapjában forgatták fel. Az Istennek hála, elmúltak a nehéz napok. Az újjáépítés nagy munkájában a jogrend megszilárdításában és ápolásában Önök felé fordul a nemzet várakozása és bizton számíthat a nagy feladat megoldásánál hazafias és fáradhatatlan közreműködésükre. Köszönöm Méltóságod üdvözlő szavaival s Önöknek Uraim, szíves megjelenésüket.

Az állami közigazgatási hatóságok képviselőinek tisztelegése után Ady Lajos tankerületi főigazgató vezette a kormányzó elé a tanintézetek huszonnégy tagú küldöttségét, a következő üdvözlő szavakkal:

Főméltóságú Kormányzó Úr!

Debreczen sz. kir. város tanintézetének hódolatát mutatjuk be Főméltóságod előtt. Fogadjátok kívánunk tenni a magyar Athén tanítóinak, tanárainak nevében arra, hogy a nemzeti újjászülést és reorganizálást, őriási munkájában, — melynek hivatott és küldetéses vezéreül a Gondviselés Főméltóságodat adta sokat szenvedett hazánkunk, — lelkesedéssel és lan-gadattal buzgalommal fogjuk meg-tenni kötelességünket.

Tudjuk, ismerjük és vállaljuk a nagy és fontos hivatást, hogy elbukott hazánk és porig alázott nemzetünk fölemelésére olyan nemzedéket neveljünk föl, melynek lelkében nemcsak a tudás világító fátylaja ég, hanem ott lobog elolthatatlan lánggal az izzó hazaszeretlet és nemzeti hűség s ott fervertel állandó hevülettel a hit és erkölcs melege is.

Főméltóságod e város falai között, az ősi iskolában nyerte az első nemes ösztönzést és indítást. Mi, debreceni tanárok és tanítók fogadjátok tesztünk rá, hogy e hajdani diákhöz méltó ifjúságot akarunk és fogunk nevelni!

Ezután volt iskolatársai üdvözölték a kormányzót ezzel a beszéddel:

Főméltóságú Kormányzó Úr!

Legkegyelmesebb Urunk!

Mi, akik a kálvinista Róma és kollégiumánál a ref. tanítóképezde gyakorló iskolájába négy évtized előtt együtt jártunk Főméltóságoddal, mi, gyermekkori iskolatársai, amidőn a legmélyebb alattvalói hódolattal üdvözöljük Főméltóságodat, egyben az-iránt imádkozunk a magyarok Istenéhez: adja áldását Főméltóságodnak édes magyar Hazánk belső és külső konszolidációját célzó magasatos törekvéseire.

Isten hozta, Isten óvja Főméltóságodat.

Legkegyelmesebb Kormányzó

Urunk Horthy Miklós éjjen,

éjjen, éjjen!

A Gazdasági Egyesület nevében Jóna István elnök a következő szavakat intézte a kormányzóhoz:

Főméltóságú Kormányzó Úr!

Debreczen sz. kir. város ös lakossága — kilencven szazatekában reformatus kis és középbirtokos gazda közönség, — nevében legmélyebb örömteljes tiszteletünket és nouofatunkat kifejezni jöttünk Főméltóságú Kormányzó Ur előtt.

Örömteljes, mert Magyarország kormányzói székét a nemzet választottjai Főméltóságoddal töltötték be, aki az anyatejjei szíva magába a kálvinista crosseget, kiartást, akikben ezeket a jótulajajonságokat a mi kollégiumunk fejlesztette tovább. S ma az aihódi magyar földművelők családból származó s a mi városunkban nevelkedett katonának neve nemesak országunk történetében ragyog, hanem helyet követeli a világ legnagyobbjai között mint olyan, ki le akarja zárni s Isten segítségével, hisszük, le is zárja az országrontó és nemzetpusztító forradalmak sötét korszakát s a nemzetet a beszélés lehetősége s folytonosra tételével a boldogulás ösvényére vezeti. Békét, rendet és nyugalmat biztosító munkájából részt ker a gazdaközönség is es könyörög a Mindenhatóhoz, hogy Főkormányzó Urat, a magyar nemzetet boldoggá, szabadba, naggya tételében segítse meg.

A kormányzó köszönő szavai után a kereskedelmi és iparkamara, a jótékony és kulturális egyesületek, a vörös kereszt egyesület s végül a Máv. műhely munkásainak tisztelegését fogadta a kormányzó. A munkások hódolatát és nazafias kész-ségét Földesi Lajos műhelyko-vács a következő szavakban tolmácsolta:

Főméltóságú Kormányzó Úr!

Üdvözölöm Főméltóságodat a debreceni Máv műhely munkásai nevében, akik Magyarország integrálásért mindenkor keszek munkájokat s ha kell, életüket is föláldozni.

Főméltóságú Urunk! A legnagyobb tisztelettel és örömmel jöttünk az első magyar színe elé. A debreceni munkásság örömmel látja és üdvözli Főméltóságodat azon a helyen, amely az első magyar embert megilleti.

Mi a jelenben nem politizálunk. Gazdasági helyzetünk javítása érdekében volna egy-kef alázatos ké-relmünk.

Elsősorban tisztelettel kérjük szakszervezetünk életképessé tételét. A sajtószabadságot. A munkások természetben való ellátását. A politikai foglyoknak, kik nem olyan nagy

bünnel terheltek, szabadon bocsátását. Aki bünos, annak megbüntetését. Az internáltak fölmentését.

Abban a reményben, hogy egyesült erővel sikerülni fog Magyarországon rendet, békességet, jólétet helyreállítanunk, ismételtén üdvözöljük Főméltóságodat.

A kormányzó válaszában köszönetet mondott a munkásság hazafiasságáért és a küldöttség utján munkára és a nemzeti szellem fejlesztésére buzdította őket.

A küldöttségek eltávózása után a kormányzó rövid időre lakosztályába vonult vissza, ahonnan pontosan két óraker az Arany Bika szállóba ment, hogy a tiszteletré rendezett diszebeden részt vegyen. Amint a városház kapujából kilépett, az után hullámzó őriási tömeg újból lelkes, véget nem érő éljenzéssel fogadta. A kormányzó szíves, barátságos mosollyal viszonzotta a debreczeni lakosság rajongó szeretettel megnyilvánuló hódolatát.

A diszebed.

A háromszáz terítékes diszebedet az Arany Bika-szálló nagytermében szolgálták föl. A karzatot színtől megföltötte Debreczen előkelő hölgyközönsége. Az első felköszöntőt Hegedűs Pál tábornok tartotta. Tartalmas, szép beszéde után Márk Endre polgármester beszélt, aki a kormányzó családi cimereinek fejtegetéséből kiindulva, szármalyó szavakkal méltatta Debreczen gazda vendégének tündöklő emberi és államférfiúi erényeit:

A mai nehéz időkben nagy szükségünk van a lelkeket gyógyítani hivatott orvosra.

Mikor a hosszú háboru s az ezt követő forradalom nyomán támadt bolsevizmus nemesak anyagi, de szellemi és erkölcsi értékeinket is végképen megsemmisíteni látszott, mikor már a nemzetet addig bizakodó fia is a teljes megsemmisülés örvényének szélén látták: mintegy a tengerből kiemelkedve a nemzet élére áll egy az Isten által küldött katona: Horthy Miklós.

Engedjessék meg nekem, hogy e gondviselésszerű magyarral kapcsolatban foglalkozzam az ő családi cimerevel.

E cimereken hármas halom felett kissé behajlított pánccalos kar, kezében buzakalász csomót tart.

Mit példáz, micsoda gondolatot fejez ki ez a családi cimere?

Példázza a hármas halom által jelképezett Magyarország önfeláldozó szeretetét, a nemzeti jólét alapját tevő polgári munka jelentőségének böles felismerését, végül a pánccelozott kar azt, hogy ha ez a magyar haza veszélyben iorgott, — a család mindenkor készen állott annak fégyveres kézzel való megvédésére. Vagyis szimbolizálja mindazokat az erényeket, amik egy valódi magyar embert értékesítenek. S a családi tradíciók és a nemesség köteleznek.

Nagybányai Horthy Miklós, a volt magyar fővezér, most már Magyarország kormányzója O Főméltósága atérezve családjának nemes tradícióit és kötelmeit s felismerve Istenadta kiváló képességeit, amikor a hazát és a nemzetet az örvény szélére jutni látta, — habozás nélkül vállalkozott a majdnem emberfeletti munkára: a nemzet megmentése és talpraállítására irányzott munkának vezetésére. Amidőn Debreczen sz. kir. város közönségének haláját ezért az önfeláldozó vállalkozásért s teljes bizalmat aziránt, hogy O Főméltósága ezt a megkezdett munkát, amely a nemzetet megmenteni és az országot újra építeni hivatott, — már eddig is megbizonyosodott vasakarattal és nagy kvalitásával mindnyájunk által ohajtott siker fogja vezetni, — kifejezem, — poharamat emelem fel és ártim ki a kormányzó ur Főméltóságának üdve és boldogságára, amit egynek tartok nemzetem üdve

és boldogságával. Ö Főméltósága, Kormányzó ur sokáig és boldogul éljen.

Ezután Szomjas Gusztáv kormánybiztos-főispán emelkedett szólásra, majd Vadkerty Péter tiszthelyettes mondott nagyhatalásu, talpraesett beszédet a legénység nevében és lelkes szavakkal köszöntötte föl a nemzeti hadsereg legfelsőbb hadurát. Egy székely tiszt megragadó erejű szavai után Soós tábornok honvédelmi miniszter köszöntötte fel a kormányzót, gondolatokkal teljes beszédében az egyetértés, a testvéri szeretet és a nemzetmentő munka prófétai ígéit hirdelve. Szavainak elhangzása után harsogó éljenzéssel ünnepelték a kormányzót, majd a díszbéd résztvevői fölemelkedtek helyükről és a zenekartól kísérvé elénekelték a Himnuszot.

A díszbéd fél négykor ért véget. A kormányzó szűkebb kíséretével a városházán, be rendezett lakosztályába vonult, hogy az ut és a mai nap fura, dalmaik kissé kipihenje. A szálloda és a városháza között elterülő ut még ekkor is telve volt emberekkel. Orkányszerű ujjongó lelkesedéssel éltették a kormányzót, akinél népszerűbb és szereltembb vezére Kossuth apánk óta nem volt a magyar nemzetnek.

Uri fehéreneműeket

gallérokat, nyakkendőt készít
Herman Nándor, Hatvan-u. 31.

Az indemnitás vitája

A nemzetgyűlés ülése

Budapesti tudósítónk jelenti: A nemzetgyűlés ma Rakovszky István, majd Bollók József báró elnöklete alatt tartott ülésén folytatja az indemnitás tárgyalását.

Hegedűs György, a kisgazdapárt hivatalos szóoka kijelenti, hogy feltétlen bizalommal van a pénzügyminiszter iránt s ezért a javaslatot elfogadja. Hosszasan beszél a zsidókérdésről és erélyes rendszabályokat sürget a zsidóság ellen. Kijelenti, hogy a kisgazdapárt nem fuzionál. Sürgeti az állami bank felállítását. Pártja drákói törvényt kíván az árdrágítók és a lánc-kereskedők ellen. Az ipari munkásságtól megkivánják, hogy nemzeti és keresztény alapra helyezkedjék és tagadja meg régi vezetőit. Egyik társadalmi osztály se csináljon osztálypolitikát. Áttérve a békeszerződésre, kijelenti: Nincsen barátunk az egész világon, csak az utolsó héten emelkedett mellettünk egy hang az angol parlamentben és az olasz miniszterelnök fogta pártunkat. Ezért hálásak vagyunk, azonban nem értjük azt a gyűlölködést, amellyel Franciaország viseltetik irántunk.

Szünet után Kovács I. István a keresztény kurzusról beszél. A keresztény kurzus a mai helyzetben egyedül jogosult. A régi eszméket vissza kell állítani a nemzet oltárára, régi fényükbe.

Az ülés tart.

Felhívás

Minthogy a gyűlések megtartásának engedélyezésénél a katonai hatóság véleménye előzetesen kikérendő s ily módon a kérelmek elintézése hosszabb időt vesz igénybe, felhívom a gyűlések összehívóit, hogy engedély elnyerése iránti kérelmüket a megtartani szándékolt gyűlés napja előtt legalább egy héttel, legsürgősebb esetben 5 nappal előbb adják be, mert ellenkező esetben kérelmük elintéztést nem nyerhet.

Debrecen, 1920. ápr. hó 10.

Rostás István, s. k.
rendőrfőkapitány.

Teleki Pál gróf a blokkbéli pártok fuziójáról

Budapesti tudósítónk jelenti: A politika levegője új pártalakítási kombinációkkal és hírekkel van tele, de megállapítható, hogy ezeknek a híreknek túlnyomó része messze előtte áll a tényeknek.

Ezidőszerint három mozgalom van, mely a keresztény nemzeti egyesülés pártjának belső életét érinti. Az egyik a Friedrich-csoport ellenzékbe lépése. A másik mozgalom célját Teleki Pál gróf fogalmazta meg tegnapi felszólalásával a pártértekezleten olyképen, hogy kívánják a keresztény és nemzeti alapon álló pártok fuzióját és erre törekedni fognak. Ezzel tehát Teleki Pál gróf programjának előterébe ismét a kisgazdapárttal való fuzió került.

A harmadik mozgalom, amelyet Klebelsberg Kunó gróf kezdeményezett, mindkét keresztény blokkbéli pártnak mérsékeltabb irányú tagjait igyekszik egymáshoz közelebb hozni. A mérsékeltnek ez az akciója a kisgazdapártban Czettler Jenőre és híveire számít, akik mintegy tizen-tizenketten vannak és Gaál Gasztonra.

A Friedrich-csoport kiválásának utolsó mozzanatai a ma esti klubközgyűlésen fognak lezajlani.

Wein Dezső dr. lemondott a párt igazgatói állásáról.

HIREK.

A német császárné nagybeteg. Münchenből táviratozzák: A Deutsches Telegraph-Infomation közli, hogy az egykori német császárné állapota válságosra fordult, kezelő orvosai minden órában számolnak a halál bekövetkeztével. Augustta császárné régóta szívbajban szenved. Egy hágai távirat is úgy szól, hogy a császárné a halállal vívódik.

A Protestáns estélyek tavaszi sorozata folyó hó 17-én szombaton délután 5 órakor a ref. kollégium dísztermében megkezdődik. Az első estélyen a ref. tanítóképzőintézet ének-kara működik közre. Előadást tart dr. Papp Károly egyetemi tanár a »Reformációkorabeli egyházi énekköltészetünkről«. Művészi szám lesz Nagy Vili urleány zongorajátéka. Az estélyre befépdij nem lesz. Midőn Debreceni Protestáns Irodalmi Körünk is megragadva az új idők kedvező fordulatát, hogy estélyeit ismét rendezze, számítunk a közönség szives érdeklődésére. Teljes programot majd még közölni fogunk.

Fekete himlő Prágában. Prágából táviratozzák, hogy ott a fekete himlő járványosan fel lépett.

Halálra ítélt haramia-vezér. Budapesti tudósítónk jelenti: A büntetőtörvényszéken Sargoth Gyula dr. kir. ítélőtáblai bíró ma délelőlt hirdette ki az ítéletet Kramer Sándor kommunista bűntényében. A törvényszék Krammert mint felbujtót három rendbeli gyilkosság, hat rendbeli szabadság megsértése miatt összbüntetésül kötél általi halálra ítélte. A terjedelmes indokolás ismeretése után Kramer kijelentette, hogy kegyelemért kíván folyamodni. A törvényszék ezután kegyelmi tanácsa alakult át.

Stengel Károly, a debreceni m. kir. állami rendőrség fogásza, fogmütermét Batthyány-utca 16. sz. alá (saját ház) áthelyezte. Fogad délelőlt 10-12-ig, délután 2-5-ig.

Végh Gyula szücs. Elsőrangú, modern és legnagyobb molykár elleni biztosító és megóvó beraktározási vállalat (Saját ház) Debrecen, Piac-u. 4.

Zseblámpa telepek, Wolfram-égők, asztali lámpák, esillárok kaphatók, villamosvilágítási, telefon és csengő szereléseket vállal Földes Sándor Hatvan-u. 13.

Nyers selyem opál és etamin blousok. Komlós divatházban megyeház mellett.

Mű láb, mű kéz, járógép, sérvkötő, haskötő, ferde növesztő gyermekeknek acél fűzőt készít Vitárius Sándor, ki a gráci, bécsi, budapesti és a debreceni művégtag készítő műhely vezetője volt. Piac-utca 18. sz. Alföldi palota.

Férfi kalapok, sport sapkák, kítűnő szabásu uri fehéreneműek legolcsóbban beszerezhetők Frank Imréné. Piac-utca 43.

A debreceni háziezred zenekara. Zenészek azonnal felvétetnek, olyanok, akik már katonazenekarban szolgáltak, előnyben részesülnek. Jelentkezni lehet Nöth Antal ezredkarmesternél Szent Anna-u. 20. szám alatt.

Villamos szakmába vágó legkomplikáltabb munkákat készítt és javít Földvári elektrotechnikai gyára Széchenyi-utca 55.

Tanulók díjazással felvétetnek a Hajdumegyei Vasöntőde, Gépjavító és Olajütőhöz, Ujvárosi-ut 5. sz. (Gyermekmenhely felé.)

Molykár ellen és nyári megőrzési vállalatot Széchenyi-utca 40. szám alá helyeztem át. Elvállalok mindenféle szőrme és téli ruhákat megővítésre. Adler szücs, Széchenyi-utca 40.

Legrosszabb nyakkendőt is újja alakítják Péterfia-utca 53. sz., az udvarban balra.

SZINHÁZ.

Csokonai-színház.

CSÜTÖRTÖK: A) bérlet, Elnémult harangok, színmű.

PÉNTEK: B) bérlet, Elnémult harangok, színmű.

SZOMBAT: C) bérlet, Éva, operett.

VASÁRNAP: délután: Elnémult harangok, színmű, este: Éva, operett.

Vigszínházban nincsen előadás.

A színházi iroda hírei. — Elnémult harangok színmű kerül ma először színtre a Csokonai-színházban. Az oláh Pópát László Gyula, a református lelkész Bihari Akos játssza. — Lehár operettje, az Éva új betanulással szombaton kerül először színtre.

Prof. Nick Fantom kalandja a Guruló szálloda című 4 felvonásos detektív történet ma utoljára az Urániában.

Katalin cárnő dráma, 5 felvonásban, egy koronás fő szereplőnek története, ma utoljára az Apollóban.

Az Arany Bika-mozi két sláger filmet mutat be.

Szántó Tivadar április 20-iki zongoraestélyén Liszt, Beethoven, Chopin, Bach és saját műveit fogja játszani. Jegyek a Bika portásánál.

STELLA-sütőpor a legjobb!!

Kizárólag direkt vevőknek ajánlunk utban lévő, április havában beérkező ab Budapest

4 wagon Extra Majunga Raffiát,
1 " tiszta szicíliai kénvirágot porban,
 valamint budapesti raktáramon lévő

la. fehér paraffin gyertyát

"TRAMAR" Import Export G. m. b. H. Wien
 budapesti telepe, Budapest, V. Honvéd-utca 4.
 Sürgőnycim: Tramar Budapest.

Czukor

helyett használjunk
Roparin szirupot,
 mely teljesen pótolja a cukrot
 étésnél, főzésnél, italhoz.

Gyári főraktár:

KRAUSZ TESTVEREK
 élelmiszeripari nagykereskedőnél
 Piac-utca 60. szám.
Friss élesztő
 mindennap kapható

A Hajdúmegyei Vasöntőde és Gépgyár

Ujvárosi-ut 5. sz. alatti ipartelep
 (Gyermekmenhely felé)
modern olajmalommal
 kibővítve.

Elvállal mindenemű gépjavitási munkát. Megrendelésre géprészeket ugyan gyárt.

Raktáron tart saját gyártmányú szecská- és repavágókat, borsajtókat, komplett kutszivattyúkat, kazánrostélyókat, dugattyúgyűrűket, vízvezetési tárgyakat stb.

Elvállal mindenemű olajosmágyat feldolgozás céljából.

Heteként kétszer átés. Bármilyenemű öntvény megrendelhető.

Ócska öntött vasat minden mennyiségben vesz

Engel és Tsa.

Ur hölgyek figyelmébe!

Van szerencsém értesíteni az ur hölgyeket, hogy varrodámban úgy angol, mint francia kosztümök, felöltők legújabbakban készülnek. Szakszerű szabászatit tanítást is adok. Szives partifogását és ajánlatát kérem Tisztelettel

Kiss Ferencz
 női szabó
 Piac-utca 56. szám
 (Keresztépület)

Uj tüzhelyek

megrendelhető, tüzhelyjavításokat elvállalok. Uj vasrudenyeket és vasrudény javításokat, valamint napellenző készítését elvállalom.

Fekete Lajos
 lakatos mester,
 Piac-utca 66. szám

Gyufa, gyertya, szappan

ládánként és waggontételekben kapható
Deutsch Márkus és Flia
 Budapest, VII. Wesselényi-u. 35.
 Import Export Transito

STEIER M. CZ.

régi cég alatt változatlanul legdivatosabb
férfiöltönyöket
 szolid árban készít

Kun Steier M. Cz. cég üzletvezetője
 Széchenyi-utca 1/b.

VANGOR ANTAL

Építési és bútorszállító
 Elvállal iroda és bolt berendezéseket és minden a szakmába vágó munkát készítését és javítását
CSAPÓ-UTCA 9. SZÁM.

Most nyílt meg

a **Hécsi női kalapszalón,**
 hol legújabb női kalapok érkeztek. Legújabbakban átformálások... szolid árban elfogadjatnak...

Darabos-utca 7. sz.

Kitűnő száraz

tölgy hasábfá
 ölenként, valamint aprítva és házhoz szállítva minden mennyiségben kapható

Gabányi Sándor utóda
 szőlő és tüzifa nagykereskedőnél
 Csapó-utca 28. szám.

Akác- és tölgyfát

minden mennyiségben házhoz szállítva ölenként és aprítva méterenként

Folyánszky Oroszt
 tüzifakereskedő,
 Piac-utca 58. szám és
 Miklós-utca végén: Szoboszlói-út 1.

KÖZPONTI

favarezási vállalat,
 Debrecen, Kossuth-utca 39.
 Elvállal mindenemű favarezási helyben és vidékre.

APRÓ HIRDETÉSEK

VETEM.
 Sárga viaszot bármilyen mennyiségben napi áron vásárol
 Grósz Nagy Ferenc
 Arany egyszaru gyógyszerlára, Színház mellett.
 Hamis fogakat, órát is veszek. József kir. herceg-utca 10.

VESZKÉK ÉS ADOK
 mindenféle ékszer, aranyat, ezüstöt és drágaköveket. Krámer József, József kir. herceg-utca 3.

ESZAKOS
 Tüzifa ölenként és felaprítva Unió tüzifa részvénytársaságnál beszerezhető — Ispotály-telep 1.

Haszonbérbe
 kiadó 300—400 négyszögletes parcellázott földek veteményezés céljára vagonnyal szemben a Rotter-utcán, esetleg egy holdas darabokban is kiadó, vagy a 22 hold együtt is. Értekezhetni Gazdák Bankjánál, Kossuth-utca 17.

Két
 szoba hutor, konyhaberendezés eladó. Cím a kiadóban.

KERESKÉSI
 Hegedűvönöt megvételre keresek. Cím a kiadóban.

Kifutó leány
 felvétetik a Gyermekdívatházban, Simonffy-utca 2. szám.

D., Hegedűsné
 gyermekdívatháza, Simonffy-utca 2. szám alatt elvállal gyermek felhőnemű, gyermekruhák, kis kabátok készítését a legdivatosabb és legszebb kivitelben a legrovidebb idő alatt.

E cserőlném
 2 szoba konyha szép villabeli lakószobát hasonló esetleg 3 szobás belvárosi lakással, ugyanott új világos chédlő hutor és diványok eladók. Simonffy-utca 15. sz.

Fehérnemű
 gyermekruhavarrás, modern harisnyaféles vagy bármilyen kézimunka jutányosan készül Csapó-utca 38. sz.

Sirkoszorura s egyéb alkalmi selyem szalagokra fekete, arany és ezüst nyomást (égetést) igen szépen készít

a Hegedűs és Sándor R.-T.
 könyvkötészete, Piac-utca 49.

Minden háziasszony jól jár, ha szükségletét fűszer- és csemegeárúkból

Horovitz és Friedmann
 fűszer- és csemegeüzletében,
 Piac-utca 10. gyümölcs piac szerzi be.

Németországban végzett üzletvezetőm vezetése mellett bármilyen színre festek: selymet, vásznat, szövözetet, kalapot, ernyőt, bőrt, szőrmét és kesztyűt kizárólag eredeti német anylafestékekkel kezeség mellett 8 napon belül.

Gyászruhák 24 óra alatt.

Központi vegytisztító- és kelmepestő Intézet
 Varga-utca 1. Iparbank-palota.

Mindenemű gazdasági és kert magvak nagy raktára

Gyémánt Géza és Tsa cégnél,
 Piac-utca 58. szám.

Akác-szőlőkarók!
 Tölgy- és akác tüzifa, ölenként és aprítva házhoz szállítva, valamint száraz, aprított vegyes galyfa főzéshez igen alkalmas, ölenként 850 korona árban kapható

EMERICH VILMOS
 tüzifakereskedőnél.
 Központi iroda: Kátyán-utca 16. Telep: Ujvárosi-utca 5. szám, Csapó-utca 10. ház mellett.

Gummbélyegzők gyorsan és pontosan készülnek a

DEBRECENI ELSŐ BÉLYEGZŐGYÁR
 ÉS KÖNYVNYOMDÁBAN
 Piac-utca 81. szám.

Saját készítményű valódi bőrlábszárvédők, kézi és utazóhőrvondók, mell-tárcák kaphatók, valamint a szakmabeli javításokat készíti

FEUERMANN bőrvondós,
 Piac-utca 44. az udvarban.

Divatos sapkák 24 órán belül készülnek, valamint készen is kaphatók. Vesszünk maradék szövözeteket...

Sapkagyártási vállalat,
 Széchenyi-utca 16.

Legújabb könyvek:
 A magyar békefeltételek 55 — Tisza és a világháború 17 60 Szabó Dezső, Az elsodort falu 2 kötet . . . . . 88 —

Kapható:

Hegedűs és Sándor
 irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésben

Felvitte szerkesztő
 Dr. KERNER LÓRÁNT
 Kiadó:
 KERNER LÓRÁNT
 Iradalmi és nyomdai részvénytársaság